

УДК 378.147.22

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863.1/23.166120>

Оксана БІГИЧ,

orcid.org/0000-0002-7997-8487

*доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри методики викладання іноземних мов
й інформаційно-комунікаційних технологій
Київського національного лінгвістичного університету
(Київ, Україна), bkbpearl@gmail.com*

EL DÍA DE MUERTOS: ІНТЕРАКТИВНІ ЗАВДАННЯ БЛОГУ PROFEEDEELE

У статті представлено навчальні матеріали професійного блогу Даніеля Ернандеса ProfeDeELE, присвячені Дню Мертвих – національному мексиканському святу. Завдання і вправи, розроблені з опертям на повнометражний комп'ютерний музичний мультиплікаційний фільм «Coco», виконуються в інтерактивному форматі. Цільовими компетентностями, які формуються в процесі виконання цих вправ і завдань, є, передусім, лінгвосоціокультурна компетентність, а також іспаномовні лексична й граматична компетентності та мовленнєві компетентності.

Ключові слова: іспанська мова, День Мертвих, лінгвосоціокультурна компетентність.

Oksana BIGYCH,

orcid.org/0000-0002-7997-8487

*Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,
Professor of the Department of Teaching Methods of Foreign Languages
information and communication technologies
Kyiv National Linguistic University
(Kyiv, Ukraine), bkbpearl@gmail.com*

EL DÍA DE MUERTOS: INTERACTIVE TASKS OF THE BLOG PROFEEDEELE

Educational resources related to celebrating Day of the Dead in Mexico constantly attract the attention of teachers and lecturers of Spanish language. Some tasks and exercises that are proposed in authentic educational resources often do not coincide with our students' and pupils' understanding of honoring of Day of the Dead traditions. But nevertheless it is advisable to introduce the tradition of celebrating Day of the Dead in countries of studying language for pupils and students studying Spanish language that is proposed by linguosociocultural competence. The modern tool of its formation has been the authentic cartoon. The world's largest event in 2017 has become the public premiere of full-length computer musical cartoon "Coco", which plot has exactly performed by the celebration of Day of the Dead in Mexico. That cartoon has attracted the attention of professional blogger ProfeDeELE Daniel Hernández Ruiz. He together with coauthors has proposed two methodological materials "Actividades interactivas para la película de Coco" and "Los alebrijes de Coco" for users with language level A2-B1. Some tasks suggested in methodological materials require interactive format of their fulfillment. Also for rendering assistance for young teachers and lecturers of Spanish language and in honor of the 50-th anniversary of holding Olympic Games in Mexico the same team of authors has created the educational resources "Unidad didáctica para trabajar la película Coco". Unlike two previous methodological materials the target point for forming in these educational resources, except of linguosociocultural competence, there are phonetic and grammar competences and competences in speaking and writing. The language level of these educational resources is stated by their authors as A2-B2. Thus, the target audience of proposed educational resources at professional blog ProfeDeELE is secondary and high school students, also freshmen who are studying Spanish language from zero.

Key words: Spanish language, Day of the Dead, linguosociocultural competence.

Постановка проблеми. 1 і 2 листопада в Мексиці відзначається Día de Muertos (День Мертвих) – національне свято, яке в 2003 році було внесене ЮНЕСКО до переліку нематеріального культурного спадку людства. Свято триває два дні: 1 листопада вшановують померлих немовлят і дітей, тому цей день називають Днем янголят (Día de Angelitos), 2 листопада – дорослих мерців, тобто Днем померлих (Día de Difuntos).

Аналіз досліджень. Традиції святкування Día de Muertos у Мексиці, а також інших іспаномовних країнах (Гондурасі, Гватемалі, Нікарагуа, Сальвадорі) постійно привертають увагу вчителів і викладачів іспанської мови. Я вже аналізувала (Бігич, 2017; Бігич, 2018) низку навчальних матеріалів, присвячених мексиканським традиціям святкування цього дня, двох професійних блогів: ProfeDeELE і LaClasedeELE. Пропоновані

їхніми авторами – Даніелем Ернандесом і Веронікою Тарантіно – різновиди тематичної до Día de Muertos діяльності неоднозначно сприймаються вчителями й викладачами іспанської мови з огляду на відмінності між мексиканською й вітчизняною культурою вшанування пам'яті померлих.

Такі види діяльності щодо померлої людини і її смерті, як створення вівтаря навколо світлини померлого родича чи світлини відомої персоналії іспаномовного світу, виготовлення поробок (штучних квітів чорнобривців, гірлянд з перфорованими черепами) для прикрашання вівтаря, приготування хлібу мертвих і цукрових черепів, нанесення макіяжу Катріни для участі в ході смерті, прослуховування тематичної пісні і перегляд тематичного мультфільму, є незвичними видами діяльності для українських школярів і студентів. Учителі початкової школи, працюючи з автентичними підручниками іспанської мови, навіть іноді оминають сторінки з таким навчальним матеріалом. Тому вчителю й викладачу іспанської мови варто пропонувати ці види діяльності школярам і студентам за їхнім бажанням.

Водночас задля формування у школярів і студентів лінгвосоціокультурної й міжкультурної комунікативної компетентностей учителю і викладачу іспанської мови не варто ігнорувати навчальні матеріали, тематичні до Día de Muertos, залучаючи для ознайомлення школярів і студентів із традицією його святкування сучасні засоби навчання ІМ.

Мета статті – дослідити потенціал інтерактивних завдань і вправ професійного блогу ProfeDeELE, розроблених з опертям на мультфільм «Coco», задля цільового формування у школярів і студентів складників іспаномовної комунікативної компетентності.

Виклад основного матеріалу. Сюжетним фоном мультфільму «Coco» слугує Día de Muertos. Автори мультфільму неодноразово відвідували Мексику задля розуміння витоків цього свята, знайомства з народними традиціями, мистецтвом, символікою тощо. Так, персонаж Данте є типовим ксоло (el xoloitzcuintle), родиною якого є Мексика. В 2016 р. ця порода собак була визнана національним надбанням і символом столиці Мексики – Мехіко.

Цей мультфільм не міг не привернути уваги методистів як один із сучасних засобів формування у школярів і студентів, які вивчають ІМ (мовні рівні А2-В1), лінгвосоціокультурної компетентності. Автор блогу ProfeDeELE Даніель Ернандес разом зі співавторами запропонував дві методичних розробки: “Actividades interactivas para la película de Coco” і “Los alebrijes de Coco”

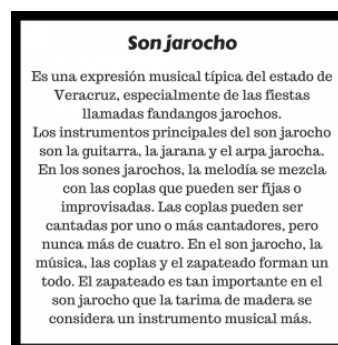
з інтерактивним форматом виконання завдань. (Передусім школяр чи студент має переглянути мультфільм «Coco»).

Методична розробка “Actividades interactivas para la película de Coco” містить сім завдань, перше з яких “Personajes de Coco” передбачає знання персонажів мультфільму, а останнє є опитувальником (“Cuestionario sobre la película de Coco”) щодо його змісту.

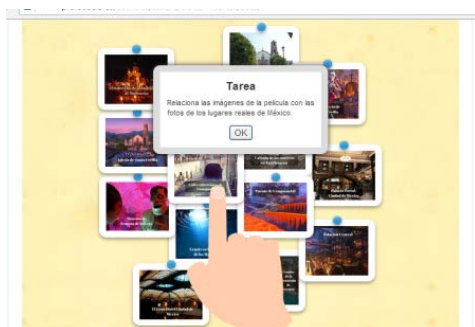
Обидва завдання націлені на формування компетентності в читанні. Так, у завданні 1 необхідно за описом персонажа (їх сім) знайти його зображення. У разі правильної відповіді на персонажі з'являється позначка зеленого кольору.

При цьому в кожному описі персонажу є одна неточність, яку треба знайти й позначити, наприклад: Es una mujer más bien anciana. Tiene una bonita sonrisa. Lleva un delantal de color azul claro y unas sandalias de color marrón. Su pelo es canoso. (Хибною є інформація про колір фартуха старенької, рожевого на малюнку й голубого в описі).

Цільовим спрямуванням інших завдань методичної розробки “Actividades interactivas para la película de Coco” є формування лінгвосоціокультурної компетентності. Завдання “Géneros musicales en Coco” передбачає співвіднесення жанрів пісень, які звучать у мультфільмі як ілюстрація традиційної мексиканської музики, з їхнім описом. Завдання “Lugares emblemáticos de México” – співвіднесення визначних місць у Мексиці з їхніми мультіплікаційними аналогами.

Завдання “Géneros musicales en Coco”

Завдання “Lugares emblemáticos de México”

Обидва завдання укладено на кшталт тесту перехресного вибору; умовою успішного виконання «музичного» завдання є компетентність у читанні.

Два наступних завдання – “Famosos mexicanos” і “Famosos históricos en la película de Coco”, – як і два попередніх, також націлені на формування лінгво-соціокультурної компетентності, зокрема такого її складника, як знання відомих мексиканців – сучасних співаків, акторів, спортсменів, письменників, які озвучили персонажів мультфільму, а також історичних персоналії – відомих акторів, співаків, митців, революціонерів, згаданих у мультфільмі.

Задля набуття знань про відому персоналію варто натиснути на ім'я й прізвище – з'явиться її біографія, текст якої треба заповнити пропусками – дієсловами в pretérito indefinido (граматична компетентність як цільова для формування). Після чого пропонуються міні-аудіотексти, зміст яких треба співвіднести із зображенням персоналії (аудитивна компетентність як цільова для формування). Цікаво, що представлений у завданні “Famosos históricos en la película de Coco” список відомих персоналії налічує дев'ять осіб, а у списку Вікіпедії їх дванадцять: Frida Kahlo; la pintora; Diego Rivera; el pintor; Emiliano Zapata; el revolucionario; Adela Velarde Pérez; la revolucionaria; Agustín Lara; el compositor y cantante; Dolores del Río; la actriz; Mario Moreno “Cantinflas”; el actor y comediante; Pedro Infante; el actor y cantante; María Félix; la actriz; El Santo; el luchador y actor; Jorge Negrete; el actor y cantante.

Завдання “Famosos mexicanos”

Завдання “Famosos históricos en la película de Coco”

Завдання “Ofrenda de la familia Rivera” передбачає перевірку знань тематичних лексичних одиниць. Натиснувши на різнокольорові кульки поруч із предметами вівтаря, із запропонованих лексичних одиниць треба обрати правильну (представлена на зеленому фоні). У разі неправильного виконання завдання лексична одиниця представлена на рожевому фоні. Умовою успішного виконання завдання слугує компетентність у техніці читання на рівні ізольованих слів і словосполучень.

Отже, цільовими для формування в методичній розробці “Actividades interactivas para la película de Coco” поряд із лінгво-соціокультурною компетентністю є іспаномовні компетентності в рецетивних видах мовленнєвої діяльності – читанні й аудіюванні, мовні граматична й лексична компетентності й компетентність у техніці читання.

Методична розробка “Los alebrijes de Coco” вміщує три завдання. Перше завдання “Comprensión de lectura / auditiva” передбачає читання чи аудіювання тексту про походження “el alebrije” – яскраво розфарбованої мексиканської народної іграшки, яка зображає фантастичну істоту. Друге завдання “Crea tu propio alebrije” передбачає два види роботи: ознайомлення з частинами тіла Пепіти – персонажу мультфільму і створення власної “el alebrije” з опертям на запропоновані в таблиці зображення тварин, птахів, комах. Якщо ж зображених тварин бракує, завдання “Animales endémicos mexicanos” уможливило перехід на сторінку художника Марео Флореса. Отже, цільовими для формування в методичній розробці “Los alebrijes de Coco” поряд із лінгво-

соціокультурною компетентністю є іспаномовні компетентності в рецептивних видах мовленнєвої діяльності – читанні й аудіюванні та мовна лексична компетентність (тема «Фауна»).

Водночас опрацювання навчальних матеріалів обох методичних розробок студентами – майбутніми вчителями й викладачами іспанської мови сприяє формуванню в них методичної компетентності, зокрема щодо навчальних прийомів використання автентичних мультфільмів як засобів формування різних видів іспаномовної комунікативної компетентності.

Саме для допомоги молодим учителям і викладачам іспанської мови, а також з нагоди 50-річчя проведення олімпійських ігор у Мехіко цей же авторський колектив розробив навчальні матеріали “Unidad didáctica para trabajar la película Coco”. На відміну від двох попередніх розробок, цільовими для формування в цій розробці поряд із лінгвосоціокультурною компетентністю (El día de muertos en México, famosos de México, arte popular mexicano, música mexicana, geografía de México) є лексична (La familia, partes del cuerpo, descripciones física y de ropa, animales) і граматична (Preposiciones y adverbios de lugar, pretérito indefinido) компетентності як різновиди мовної компетентності і компетентність у говорінні й письмі (Formular hipótesis, expresar opinión, describir) як продуктивних видах мовленнєвої діяльності.

Опрацюванню цих навчальних матеріалів передують перегляд школярами й студентами мультфільму «Coco», тому завдання розподілено за етапами «до перегляду» – *previsionado* (El Día de Muertos; Predicción de contenidos; Vocabulario del Día de Muertos) і «після перегляду» – *posvisionado*:

- La familia Rivera.
- Las ofrendas o altares de Día de Muertos.
- Los alebrijes de Coco.
- Actividad: Comprensión lectora.

- Animales endémicos de México.
- Crea tu alebrije.
- La música en Coco.
- Canción “Recuérdame”.
- “La Llorona” (La Llorona en Coco y en Frida, comparación).
- La música popular mexicana.
- Recorrido por México a través de Coco.
- Famosos de México.
- Reflexiones finales.
- Citas de la película.
- Reflexión final.
- Escribimos una reseña.
- Evaluación.

Також пропонується рубрика для вчителя й викладача іспанської мови, що вміщує Soluciones; Transcripciones; Glosario.

Одним із завдань післяпереглядового етапу є “La Llorona” (La Llorona en Coco y en Frida, comparación). Задля успішного виконання завдання школяр і студент мають знати цю легенду. Тому співавтори Даніеля Ернандеса пропонують текст “La leyenda de la Llorona en la cultura popular Mexicana” (мовний рівень B1) для читання чи аудіювання з післятекстовим завданням задля перевірки його розуміння.

Висновки. Таким чином, присвячені Día de Muertos навчальні матеріали професійного блогу ProfeDeELE, розроблені з опертям на повнометражний мультфільм «Coco», націлені на формування у школярів і студентів, передусім, лінгвосоціокультурної, а також інших складників іспаномовної комунікативної компетентності. При цьому вчителі й викладачі іспанської мови вітчизняних закладів середньої й вищої освіти можуть використати їх як опору для розроблення авторських навчальних матеріалів із метою формування міжкультурної компетентності, зокрема, щодо традицій ушанування пам’яті померлих.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бігич О. Б. Авторські блоги викладачів іспанської мови: суперники чи соратники. *Іноземна мова у професійній підготовці спеціалістів: проблеми та стратегії* : Збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. Кропивницький : РВВ ЦДПУ імені Володимира Винниченка, 2018. С. 23–25.
2. Бігич О. Б. Блоги як сучасні засоби формування міжкультурної компетентності. *Науковий Вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія Філологія*. 2017. Вип. 29. Том 2. С. 18–21.
3. Бігич О. Б. Мультфільм на уроці іноземної мови. URL: http://www.rusnauka.com/32_PVMN_2011/Pedagogica/5_97547.doc.htm
4. Escudero Álvarez F., Silva-Stieng I. La leyenda de la Llorona en la cultura popular Mexicana. URL: <https://www.profedelee.es/actividad/cultura/dia-de-muertos/la-leyenda-la-llorona-mexico/>
5. Hernández Ruiz D., Silva-Stieng I., Blasco Rubio M., Escudero Álvarez F. Actividades interactivas para la película de Coco. URL: <https://www.profedelee.es/actividad/cultura/dia-de-muertos/coco/>
6. Silva-Stieng I., Escudero Álvarez F., Blasco Rubio M., Hernández Ruiz D. Los alebrijes de Coco. URL: <https://www.profedelee.es/actividad/cultura/dia-de-muertos/alebrijes-coco/>
7. Silva-Stieng I., Escudero Álvarez F., Blasco Rubio M., Hernández Ruiz D. Unidad didáctica de la película Coco. URL: <https://www.profedelee.es/profesores/unidad-didactica/pelicula-coco/>

REFERENCES

1. Bihych O. B. Avtors'ki blohy vykladachiv ispans'koi movy: supernyky chy soratnyky [Authors' blogs of the lecturers of Spanish language: rivals or sympathizers]. *Inozemna mova u profesijnij pidhotovtsi spetsialistiv: problemy ta stratehii* : Zbirnyk tez dopovidej II Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi internet-konferentsii. Kropyvnyts'kyj : RVV TsDPU imeni Volodymyra Vynnychenka, 2018. Pp. 23–25 [in Ukrainian].
2. Bihych O. B. Blohy yak suchasni zasoby formuvannia mizhkul'turnoi kompetentnosti [Blogs as the modern tools of the developing of intercultural competence]. *Naukovyj Visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Seriia Filolohiia*. 2017. Nr. 29. Vol. 2. Pp. 18–21 [in Ukrainian].
3. Bihych O. B. Mul'tfil'm na urotsi inozemnoi movy [Cartoon in the foreign language lesson]. URL: http://www.rusnauka.com/32_PVMN_2011/Pedagogica/5_97547.doc.htm [in Ukrainian].
4. Escudero Álvarez F., Silva-Stieng I. La leyenda de la Llorona en la cultura popular Mexicana. URL: <https://www.profedelee.es/actividad/cultura/dia-de-muertos/la-leyenda-la-llorona-mexico/>
5. Hernández Ruiz D., Silva-Stieng I., Blasco Rubio M., Escudero Álvarez F. Actividades interactivas para la película de Coco. URL: <https://www.profedelee.es/actividad/cultura/dia-de-muertos/coco/>
6. Silva-Stieng I., Escudero Álvarez F., Blasco Rubio M., Hernández Ruiz D. Los alebrijes de Coco. URL: <https://www.profedelee.es/actividad/cultura/dia-de-muertos/alebrijes-coco/>
7. Silva-Stieng I., Escudero Álvarez F., Blasco Rubio M., Hernández Ruiz D. Unidad didáctica de la película Coco. URL: <https://www.profedelee.es/profesores/unidad-didactica/pelicula-coco/>